

Θέμα: Πρωτοβουλίες περιόδου 1993-2003

Στο σημείωμα καταγράφονται οι σημαντικότερες πρωτοβουλίες του κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. την περίοδο 1993-2003 σε περιοχές που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Δικαιοσύνης. Οι πρωτοβουλίες αυτές δίνουν το στίγμα της πολιτικής κατά την εν λόγω δεκαετία και την εκσυγχρονιστική ποιότητάς της.

I. Συνταγματική αναθεώρηση

Με την αναθεώρηση του 2001 κατοχυρώνονται:

A) νέα δικαιώματα [Προστασία της υγείας και της γενετικής ταυτότητας (άρθρο 5 παρ. 5), Δικαίωμα στην πληροφόρηση και στην Κοινωνία της Πληροφορίας (άρθρο 5A), Προστασία από τη συλλογή, την επεξεργασία και τη χρήση προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9A)]

B) η αρχή του κοινωνικού κράτους (άρθρο 25 παρ. 1)

Γ) η διαφάνεια ως γενική αρχή για την οργάνωση και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος. Ειδικότερα, η αρχή διέπει το ιδιοκτησιακό καθεστώς των Μ.Μ.Ε. (άρθρο 14 παρ. 9), τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων, των υποψηφίων βουλευτών και των νομαρχιακών-δημοτικών εκλογών (άρθρο 29 παρ. 2), τους όρους διεξαγωγής του εκλογικού αγώνα με την πρόβλεψη ο νέος εκλογικός νόμος, εφόσον δεν ψηφισθεί από τα 2/3 των μελών της Βουλής, εφαρμόζεται στη μεθεπόμενη εκλογική αναμέτρηση (άρθρο 54 παρ. 1) και τις προσλήψεις στο δημόσιο (άρθρο 103 παρ. 7)

Δ) νέοι κοινοβουλευτικοί θεσμοί που επιτρέπουν προσαρμογές στη λειτουργία του Κοινοβουλίου για την αντιμετώπιση των αναγκών της απαιτητικής εποχής μας (άρθρα 66 επ.)

Ε) οι κυριότερες ανεξάρτητες αρχές, δηλαδή το Α.Σ.Ε.Π., ο Συνήγορος του Πολίτη, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, το Εθνικό

Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (άρθρο 101Α)], και

Στ) αναβαθμίζεται και ενισχύεται η τοπική αυτοδιοίκηση και στους δύο βαθμούς της (άρθρο 102)

II. Αποκέντρωση και Αυτοδιοίκηση

Με το Πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας» για τη συνένωση των Ο.Τ.Α. του α' βαθμού (ν. 2539/1997) δημιουργούνται ισχυροί δήμοι και κοινότητες για να εξυπηρετούν καλύτερα τους πολίτες και να λειτουργούν ως μηχανισμοί τοπικής ανάπτυξης

Ιδρύονται οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ως Ο.Τ.Α. β' βαθμού, με σημαντικές αρμοδιότητες (ν. 2218/1994)

Αναδιοργανώνεται η αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση με την ίδρυση 13 περιφερειών, οι οποίες ενισχύονται σε ανθρώπινο δυναμικό, πόρους και αρμοδιότητες (ν. 2503/1997 και ν. 2647/1998)

III. Εκλογές

Εκσυγχρονισμός της εκλογικής διαδικασίας (ν. 2623/1998)

Ψηφοφορία των ετεροδημοτών στον τόπο που κατοικούν (ν. 2623/1998)

IV. Δημόσια Διοίκηση

Τέθηκε σε ισχύ ο νέος Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας (ν. 2683/1999) και το νέο προσοντολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων (π.δ. 50/2001)

Εφαρμόζεται το Πρόγραμμα Πολιτεία (ν. 2880/2000). Από τις δράσεις που προωθήθηκαν πιο σημαντικές είναι: α) τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, ως βασική μορφή ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, τα οποία καλύπτουν το σύνολο σχεδόν των μεγάλων δήμων της επικράτειας, παρέχουν δε πολλές, διαρκώς αυξανόμενες, διοικητικές υπηρεσίες και β) οι απλουστεύσεις εγγράφων και διοικητικών διαδικασιών.

V. Ανεξάρτητες Αρχές

Την περίοδο αυτή ιδρύονται ή αναμορφώνονται οι πέντε συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές:

Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ν. 2190/1994)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ν. 2472/1997)

Ο Συνήγορος του Πολίτη (ν. 2477/1997 και ήδη ν. 3094/2002)

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ν. 2863/2000) και

Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ν. 3115/2003)

VI. Διαφάνεια

Σε εκτέλεση του αναθεωρημένου άρθρου 29 παρ. 2 Συντ. ψηφίσθηκε ο ν. 3023/2003 για τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών

Ιδρύονται σώματα εσωτερικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης σε διάφορα Υπουργεία. Αναβαθμίζεται το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (ν. 2477/1997 και, εντελώς πρόσφατα, ν. 3074/2002) και θεσπίζεται η θέση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (ν. 3074/2002)

Οι προσλήψεις στο Δημόσιο και στους Ο.Τ.Α. γίνονται με αντικειμενικά κριτήρια (ν. 2190/1994, όπως τροποποιήθηκε κατ' επανάληψη στη συνέχεια, με τελευταία τροποποίησή του το ν. 3051/2002)

Οργανώνεται και αντικειμενικοποιείται το πλαίσιο των προμηθειών του δημοσίου και ανατίθεται σε διακομματικές επιτροπές η διενέργεια διαγωνισμών για την προμήθεια προϊόντων Υψηλής Τεχνολογικής και Οικονομικής Αξίας (ν. 2286/1995)

Οργανώνεται η προσωρινή δικαστική προστασία κατά τη φάση που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ν. 2522/1997 και 2854/2000) και ανατίθεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο ο έλεγχος νομιμότητάς τους πριν από την υπογραφή τους (ν. 2741/1999 και 3060/2002)

VII. Δικαστικοί λειτουργοί

Ιδρύεται η Εθνική Σχολή Δικαστών (ν. 2236/1994)

Αναμορφώνεται το μισθολόγιό τους (ν. 2521/1997)

Εφαρμόζεται ευρύ πρόγραμμα κατασκευής και αναβάθμισης δικαστικών μεγάρων σε όλη τη χώρα

VIII. Κώδικες

Την περίοδο αυτή τέθηκαν σε ισχύ οι Κώδικες:

Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999)

Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999)

Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000) και

ο Σωφρονιστικός Κώδικας (ν. 2776/1999)

Επίσης συστήνεται η Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης, αποστολή της οποίας είναι η κωδικοποίηση των βασικών περιοχών της νομοθεσίας μας (ν. 3137/2003)

IX. Παιδεία

Κατάργηση της διπλής βάρδιας και επέκταση του Ολοήμερου σχολείου
Αξιολόγηση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (ν. 2986/2002) και
κατάργηση της επετηρίδας

Ανωτατοποίηση των ΤΕΙ

Γενίκευση των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών

Κρατικό πτυχίο γλωσσομάθειας (ν. 2740/1999)

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2003